

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni az év folytatán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: KÖRÖSI-NAGY-UTCZA, 7. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 184. SZ.

HIRDETÉSI DÍJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésekül árlengedés adatik.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Június 18-ika.

Hat jelölt, és egy képviselő se, ez a nap eredménye, melyet a rend barátai aggodalmak között, az antisemiták pedig szilaj reményekkel tellve vártak.

A remény se teljesedett, az aggodalmak se hoztak veszedelmet.

Még nincsen veszve semmi se, még mindent meg lehet menteni, bár hangoztatnunk kell, hogy elveszhet minden!

De hogy el ne vesszen, vonjuk ki a nap eseményeiből a tanulságokat jövőre.

Mit láttunk?

Azt, hogy a kecskeméti népet nem vezeti senki, a szenvedélyek, gyűlölködés romboló irányában automatódó mozog, s a zavarosban halászni szerető elemek ugyanezen a vezéri állás némi symbolumai után, de rájuk a neki vadult tömegből csak akkor hallgat valaki, ha kedvök szerint, vagy velök együtt gyalázkodik, mocskolódik, vagyis a fejlettség, a legszomorúbb állapotokat feltüntető anarchia majdnem teljesen beállott, melynek gyászos következményeitől, egyedül a kényszerítő eszközök alkalmazása mentheti meg társadalmunkat, s ennek javára a fenyegetett közsádságot, ez is csak úgy, s ezt már most kell kiválóan hangsúlyoznunk, ha a tisztességes sajtó s az intelligenciának egy részecskéje sem fog meghajolni az értelmetlen, a kurjongató demagógia előtt.

Június 18-ika a mi szemünk előtt ezt a képet tárta fel, s azon tanúságot vonatta felünk az eseményekből, hogy az üdvös visszahatás idejének a lerombolt tekintélyek visszaállításával be kell következnie, és pedig akképen, hogy a feltolakodó, s medréből kicsapni készülő szennyes áradatot visszacsorítjuk gátjai közé, azokat pedig, kik az antisemitizmus mocskos árával társadalmunkat elönteni igyekeznek, lökjük félre gonosz foglalkozásuk teréről,

hogy az áradat által ostromolt gátakon a mentés munkáját mi végezhessük.

Igenis, azt láttuk június 18-án, hogy a közszellem a társadalmi nagyérdekek által reá rakott szükséges féktől szabadulni óhajt, s a folytonos lelketlen izgatások közepette berontani igyekeznek minden helyre, melynek szentnek kell lennie azokkal együtt, kik ott megjelennek.

E közben a hanyatló, a destrualt közszellemből, mint fekete pont emelkedik ki az antisemitizmus, s nem paktálva senkivel, nem térve ki senki elől, neki megy mindennek, mit értelemnek, jellemnek nevezünk, olyan jelszó alatt, mely kereszténytelen és emberietlen egyszersmind.

S ezen kereszténytelen és emberietlen antisemitizmus élén látunk ma olyan férfiakat, kiknek a mostani viszonyok között, a nemzet jó hírneve érdekében, semmi helyük ott, hacsak egyenesen azt nem akarják vele jelezni, hogy a sötét századok vallásüldöző korszakát áhítják vissza, hogy ott maguknak szomorú hirt, nevet szerezhessenek.

Ez az állapot a társadalmi bomlás bizonyos előhaladottabb fokát jelzi, mely ennyire csak úgy járhatott, hogy a komoly és tisztességes emberek kötelességüket teljesíteni elmulasztották.

Indolensok voltak azon elv szerint: ahogy van, úgy van jól!

Pedig ahogy van jól. Előttünk a példa, hogy ha tovább is tétlen nézői maradunk az előttünk napoként véghezmenő gyalázatosságunk, a felkavart szennyes ár elsodor valamennyiünket.

Az indolentiának végét kell szakítani.

Ma a város összes intelligenciájából, néhány hivatását egészen félreértő egyént kivéve, senkit az antisemita táborban nem láttunk, a különböző pártok és az intelligencia színe java érintetlen a középosztály értelméből részével, de ki áll jól, hogy az

áradat szennyes sírjába nem temeti-e őket?

Hogy ez ne történhessék, valamennyiünk érdeke, s érdekeparancsolta kötelessége, mit véghez vinni a mindenkit egyiránt kötelező hazafikötelesség is parancsol.

A szavazatok száma, mely az antisemitizmus létezéséről bizonyosságot tett e napon, bizonyosság e mellett, arra nézve is, hogy a többi pártok összegzett szavazatával ma még egyik kerülésben sem ér föl.

Fogjunk tehát kezét. Szövetségünk a sötétség ama veszedelmes denévérei ellen még mindég sikerre vezet.

Még mindent meg lehet menteni, a lerombolt tekintélyek visszaállíthatók, a félelmesen örvényező áradat visszanyomható.

De meg kell tennie a kötelességét mindenkinek.

Komoly rendszerető, a szabadság, jogegyenlőség, testvérségre sokatartó tisztességes emberek teendőiket ott találják azon a gáton, a hol mi állunk s teljesítjük kötelességünket.

Pártállás ne tartson vissza a hazafias nagy munkától senkit, a haza érdeke, minden pártnak érdeke.

Ha együtt oda megyünk a gátra, s együtt ott helyünket jól megálljuk, igaz ügyünk diadala lesz a bér, mely még a pártérdeket is szépen kiegyenlítheti.

Mi a magunk részéről így fogjuk fel kötelességünket, s cselekedetünket ehhez mérve teljesítjük is, úgy itt a sajtóban, mint a társadalom egyéb téerein.

Tegye meg más is, mindenki; akkor Kecskeméten az antisemitizmus temetése lesz a pótválasztás, s többé itt reá nem vár feltámadás. B. S.

A képviselő-választás.

F. hó 18-án küzdöttük meg a harcznak első nagy csatáját — annak a harcznak, melyet a bűnösen felidézett fanatizmus, s a minden

szavával, minden cselekedetével a szabadelvűség eszméjét mélyen sértő antisemita, demagogia indított a szabadság és jogegyenlőség, a törvényes rend, a vallásfelekeztek közti béke, tulajdon és becsület ellen.

A harc még tovább fog folyni, a döntő ütközést még hátra van; mert hála a szabadelvű és függetlenségi pártok lelkes működésének, a jogtörő áramlat nem győzedelmeskedett, s hisszük, a választópolgárok józanágába vetett erős hitünk, hogy nem is fog győzedelmeskedni.

A szerdai választás kétségkívül egyike volt a legérdekesebbeknek az egész országban, az antisemitizmus elkeseredéssel védte ezen utolsó posztóját, s az egész ország aggodó kíváncsisággal várta egy a műveltség magas színvonalán álló tősgyökeres magyar alföldi város ítéletét, a nagybörzset a műveltség alantas fokán álló kerületek által itt ott győzelemre juttatott antisemitizmus fölött.

S itt városunkban is már hetekkel a választás napja előtt folyt az elkeseredett harc; a szabadelvű és függetlenségi pártok a meggyőződés nemes hevével tesztelt erélyllyel, a kétes existenciájú antisemita kolompokok, sőt az antisemita központ egész apparátusa s maguk az antisemita jelöltek pedig a kevésbé művelt nép nemtelen szenvedélyeinek fűldesztésével igyekeztek a győzelmet jelöltjük részére biztosítani.

S épen az antisemita bujtatók lelketlen izgatásai következtében ott lehetett tartani, hogy a választás nem fog békésen lefolyni. Azért a rendőrség a választási szabadság biztosítására erélyes és messzemenő intézkedéseket tett; megőrsítette az összes gyalog- és lovasrendőrséget, készenlétben tartotta a helyben állomásozó katonaságot, erős rendőri katonai őrszolgálatot szervezett; ezen erélyes intézkedéseknek meg is lőn a fogantatjuk, mert a rend egy pillanatig sem lőn megzavarva, a mi nem kis részben a szabadelvű és függetlenségi pártok komoly, higgadt és méltóságos magatartásának is érdeme.

A pártok fölvonulása teljes rendben 8 órakor történt, a szavazás pont 9 órakor vette kezdetét; körülbelül 11 óráig a szavazás normalisan folyt, ettől kezdve azonban körülbelül 4 óráig mindkét kerülésben alig jelentkezett szavazó, s még ezután is oly kevesen szavaztak, hogy mindkét kerülésben, s pedig a felsőben 1/6-ra, az alsóban 6 órára az elnökök kitérték a zárórárt.

A felső-kerületben a választás következő eredményrel folyt le:

Beadott összesen 936 szavazat; ebből Vámos Bélára esett 357, Vadnay Andorra 446, Mossáry Lajosra 133; ennek folytán abszolút többséget egyik jelölt sem nyertén,

Csibe becsinált.

Itt van a becsinált szögfüvel, babérral. Ebből sejedjen neki jó két nagy tányérral. Nem rég beszéltem egy híres gavalérral. Balmára méltó volt nagy kövérése. Kérdem tőle, honnét van jó egészség? Azt mondá: becsinált volt az elesége.

Kása.

Kölesséket hoztam még meg is czukrozza, Aprósözlövel van jól kipállerozza; Meg van a teteje perczeeva, szirozva.

Kaldés és pecsenye.

Hozom a Kalácsot egész tarajával, Jó puhára főzve, apró rikácsával stb.

Régebben még keményebben ment a dolog, a szakácsok ösidöktől fogva igen nagy becsben álltak nálunk, s nemesi rangra gyakran emeltettek. Ha jól emlékszem, Ulászló (Dobza II.) idejében három szakács tettezt nemesség. Hogy az áldomás el nem maradt, már említettük. Ariostó írja Magyarországról: A magyarok közt szentségtörés nem inni tisztán s körömszakadtig, és minden étel halmozva borssal, fahéjjal és más fűszerekkel. Orvosok mondják, nekem már is halálos. stb.

Báró Apor írja: A mi időkünk reggeli kávé, herbathe, csukoltának hite sem vala; ha valakinek azt mondtad volna: kell-e kávé, talán azt értette volna, hogy állj el mellőle; ha: kell-e té, talán azt tudta volna, hogy tezed; ha csukoltával kiáltál volna valakit, talán azt tudta volna, — ha tudta volna, hol volna, — Kacsulatafalva Fogarasföldön, hogy az kucsulási patakából kináld; ha valakit kináldt volna rozóssal, talán azt gondolta volna, hogy napfeljötté előtt narमतot szed-

TÁRCZA

Sokat eszünk!

Dr. Szathmári Imréről.

(Folyt. és vége.)

Ugy látszik már a nyelvek elitélik, mert megbélyegzik a sok evést, ily kifejezésekkel és szavakkal falánk (vorax) zabálás, dobzódás, guendler (nyelő), glouton, Vielfress, — „inkább has szakadjon, mint a tában maradjon”, „a hasa az istene” stb.

A németekről már Tacitus írja, hogy gyermekesüktől sok ételhez szokvány, nagy-étek. De mi velünk e pontban még sem mérközhetnek. Vendégszeretetünk világhírű; meg is keserült azt sok nyugoti gyomor, mely ilyen ételhez nem szokott. Oppolzer tanár nem mert hozzájárulni gyakra járni, mert szives látásunkat rendszeren gyomorhurdtal fizette meg. A mi ételajaink, menüknek oly hosszúak, mint a szentiványi ének. E sajtóságot már öseinktől örököltük, kiknél bármi, csak némileg jelentékeny dolgot miveltek, el nem maradtak a tor, a lakoma. Már Anonymus említi, hogy „magnum fecerunt áldomás”. Mikor az Alföld még Európa élőkamrájának tartott, sokat lehetett olvasni a zsírjában megfűl magyarról, kinek kapuja tárva nyitva, kihez egész veszedelem kerülni, mert az embert el nem bocsátja betekig, traktálja, kecskerekelt kiszédíti.

Ez állapotra illtet a Petőfi mondása, hogy:

De van ám egy tudományom,
Ebben párom ritkán látom:
Enni, inni jól tudok,
Én magyar nemes vagyok.

Erre illettek a józú sorok:

Nincs a magyar földön kívül élet; igen hiszi Barkács, Vagy ha van, olyan nincs. Így mondták századokig már Tisztes apák... van-e jobb kolbász a világon, Mint Szegeden, van-e jobb ízű a miskolci kenyérnél. És a szalonánál, mely makkból lett a Bakonyban? Hogyha a nezmélyt győneken tartod, így jó Somlajt, avagy erős ruszvit, veres egrit, izere hatalmas Villányit, avagy igrad minden borok és fejedelmét. A tokajit, hova kell emélni többi mézbe fulunk és Tejben uszunk; ökrünk van elég, van lónk, szamarunk is, Kérdem, hol vagyon e földön kívül élet? a hol jól Lakhatnál, mint itt? ápolnád hasadat és nem Gondolnál munkára; hol ökröd és a paraszotk Hordják a terhet s te királyilag ülsz, eszel, alszol, — a deli frankok hónapán Sem lakomáznak igrén, jó bor, sült, jó izű tészta És a barátságok szakadatlan folyama.

A mai állapotokra persze nem illik e rajz, de étlapjaink még mindig hosszabbak, mint kellene, s vendégszeretetünket nem egy gyomor keserült meg.

Kivált a mit a hideg idő beálltától fogva a vidéken s főképp az alföldön elkövetnek, annak már elbeszélésére is borsózik egy fővárosi — Apor szerint — „paszomántos gyomrá” ember háta. Naponként lobog a tisztító tűz egy sertésszűr hekatomna fölött, mert hát még a szegénye is csak „szöndít” a nyáron át egy malacot! S minthogy ismerősét mindenki elhívja, s minthogy ott mindenki ismerős, a gyomrok a disznótörből csak a hét vége felé tavaszodnak ki. A ki pedig egy ily disznótört csak egy ízben végig evett: leve-

sével, kicsinált, becsináltjával, töltött káposztájával, a zsírban sült tárgyak egész sorozatával: a disznóhús-félék, vastag ételek és tésztafélék tömkelegével, az hálát adhat, ha gyomra az oldalasok, pörözösök, töpörtysűk, kolbászok, tüdős, májas és véres hurkák s gombócok Seylláin és Charybdisein hajótörést nem szenvedett!

Hát még napról-napra egész télen át kitéve lenni e veszélynek! Egy egész télen át zsírban uszó s nehéz emésztető ételekkel terheltül a gyomrot, ez étrendi hibákat ki nem frott, harmad-negyedrendű borokkal, vinkókkal tetőzni s ily állapotban egy nap úgy, mint másnap, késő éjtől örökben feködni le.

Ha csak egy parasztlakodalmat nézünk végig és vizsgáljuk az ott elköltötteket, nem lehet eléggé nem sajnálnunk, mily tömördek étel pazarolattik el hiába.

Ime egy ilyen lakodalmat menüje a mondókákkal együtt, melyekkel a vőfély ki-sérni szokta.

Elő tál étel.

Itt van a legelő tál étel; felhontam, A szakácsnéval meg fűszerszámoztatam, Bors, száfrány, gyömbérel jól be is sózattam, Örvendek, ha tálat viszem ki üresen; Így a vendég gyomra se marad üresen.

Második fogás.

Itt van a tehénhús tormával, mártással, Jobb az, mint a hering a vereshagymával; Itt van a káposzta, friss disznóhússal, Jól megiskakálva, mint a szeker gúzsával. stb.

a két legtöbb szavazatot kapott jelölt, Vámos Béla és Vadnay Andor között pótválasztás lesz.

Az alsó-kerületben az eredmény a következő:

Beadott összesen 620 szavazatot; ebből Liphay Pálra esett 235, Persayra 274, dr. Dékány Ráfaelre 115; így általános szótöbbséget egyik jelölt sem nyert, a két legtöbb szavazatot nyert jelölt, Liphay Pál és Persay Ferenc között pótválasztás lesz.

Midőn ezen eredményt, melylyel egyelőre tökéletesen meg lehetünk elégedve, constatáljuk, lehetetlen azon erős meggyőződésünknek kifejezését nem adnunk, hogy városunk választópolgárságának józan elemei szövetkezve az antisemita áramlat ellen, az ezt előlő és kártható, a szabadság és jogegyenlőség alapján álló jelöltek győzelemre fogják jutni, s így városunk jóhírnevét, melyre már annyi antisemita szenny tapadt, végre is megmentik.

Teljes elismerésünket kell még nyilvánítanunk a választási elnökök, u. m. Murakó József és Dékány István urak iránt is, kik tapintattal párosult erélyvel feleltek meg nehéz tisztúknak, egy pillanatra sem térvén le a törvényes téről, s így minden párt elismerését a legteljesebb mértékben vívták ki.

Különös elismerés és dícséret illeti meg rendőrségünket, mert ennek tapintatos és erőlyes rendelkezései mentették meg városunkat egy meggyalázó botránytól, mert az antisemiták bizonyára a kitöréssé vitték volna a dolgot, ha nem látják a rend éreit mindenütt magukkal szemben.

r. v.

Az országos választások.

A szabadelvű párt a lejazott választások alatt nem fogyott, hanem erősödött.

Ha a pártönkivüliek — mit pedig jogilag lehetnének — nem számítjuk oda, a szabadelvű párt ma 57 szótöbbséget számlál.

Amazokkal hatványosított.

Ez az eredmény valóban meglepő, mert tudjuk, hogy az ellenzék minden árnyalata elkövet a szabadelvű párt ellen mindent, csakhogy megdönthesse.

Különösen egy taktikájuk szűrt szemet, melyet közös megállapodással követtek mindennél.

Megtámadták ugyanis közösen mindazon kerületeket, hol a szabadelvű párt kitűnőségei voltak felléptetve, s ez a taktikájuk néhol sikerült is.

Igy buktatták el Vizsoly Gusztávot, Möricz Pált, Kemény János bárót.

A szabadelvű párt ezt a taktikát az ellenzék vezérferfiái ellenében nem alkalmazta. Tudásával birt előre, hogy az ellenzék nem győzhet, megelégedett a sorok ritkításával; a különböző pártok oszlopemberei kerületét nem ostromoltatta. Mégis mi történt? Az ellenzék előkelőségei sorra buktak, s köztük nem egy, kerületet sem nyerhetvén már, ha csak épen valaki — hogy bejuthassanak — a kedvükért egyik vagy másik biztos kerületben le nem mond. Ellenben a szabadelvű párt bukott jelesei vagy már kaptak, vagy biztosan kapni fognak kerületet, tehát elmondhatni, hogy ez az ellenzék taktika nem sikerült, ha csak sikernek nem mondjuk az ellenzék részéről tanúsított szerfeletti hálatlanságot, melyet a szabadelvű párt irányában magában foglalt, s mely büntetését nyomban megtalálta.

Mi előttünk, a szabadelvű párt előtt, folyvást a lebegett a választásoknál, hogy

tél s avval kinél, avagy rozsból is sült kenyérről kinél. Híre sem vala ezeknek az régi időkben, hanem Brassóban főztek a fahéjvizet, azonkívül az reggeli ital hívták aquavitának, vagy tiszta égett bor ittanak, honnan is az urasszonyok apró pinczetokkban, úgy az nemes és főasszonyok is úgy kintáltak s kivált az idegen embert. Vagy pedig égett égett bor töltvén tálban, azt megmészelték, egy vagy két fűgét vagy egynehány szem malosa-szőlőt tettek közibe, meggyújtották az égett bort s úgy keverték az tálban kálannal, azután megolttán az tüzet, azt itták, az fűgét utána ették; a férfiak reggeli ital gyanánt jó finom édes csipős úrmos-bort is ittanak, s egészségnek tartották, mert nem vala olyan paszományos gyomruk, mint az mostaniaknak.

Régi magyar étkek ezek valának: tormával disznóhús, káposzta tehenhússal, lúd-hússal, szalonnával, vagy tölben új disznóhússal, tehenhús polkával, kukorjával, árpa-kásával, de abban soha azelött ezimrom levelet nem töltöttek; tehenhús riskásával, murekkel vagy petrezselyemmel, rüstölt lével, nyárban új hüvelyes borsóval; lúd töltött lével, tyúk sültve foghagymával, ezettel, szalonnával; borsó vagy húsával s arra felölt szalonnát perszeltenek s úgy töltötték a tálban, vagy hajlatlan higan, abban darab szalonnát vagy disznóhúst tettenek; berbécs hús spékkel vagy tárkonyossal vagy ezettel, vereshagymával, (ennyel kedvesebb eledele nem volt az öreg Telegy Mihálynak, sem Apor Istvánnak); tehen- vagy disznóhús kaszás lével, ennél s

a parlament tekintélyét mindig emelni kell; az ellenzék csak azt nézte, ki a mi pártunk oszlopembere, s az ellen intézett ádáz támadást.

Most az eredmények után levonhatjuk a következtetéseket.

A tulzó elemek, a magyar alföldi és dunántúli népet tartották eddig kezökben, a mostani választások e részben is öröndetes jelenségeket szolgáltattak.

Vasmegegyben például Istóczy kerületét kivéve, — a hol sok minden tényező működött közre, — a felforgató, a hatóság ellen izgató támadásokat szító tulzók határozottan leverettek.

Pázmány Dénes régi kerülete szabadelvű kézzé jutott, s Köszegen Széll Kálmán a szabadelvű párttól nyert mandatumot.

Szörvényosan vannak azonban szomorító jelenségek is.

Az alföld, tudjuk, hosszú időn át a szélsőségek izgató műhelye volt. Harez folyt itt a tekintély s maga a közrend ellen, s a régi pártgyűlölködést válságos társadalmi gyűlölködés váltotta fel. Ma már a kormányt és a hatóságot szidni mit sem ér, ennél hathatósabbnak bizonyult a zsidóüldözés. Adóleszállítás, vagy éppen elégedés megígérése blitri; ma már a más vagyonára kell mutatni!

Ebben a veszedelmesen felizgatott fészeken kapott lábra az antisemitizmus — egy romboló mérég.

Pártunknak országzszerge ez a mérég keveset ártott, de ártott a függetlenség pártjának, melyet valóban megapaszott.

Ugyan levonja-e belőle a tanulságot: mire vezet a megfontolást nem ismerő szertelen izgatás?

Ha visszagondul a rombolásokra, miket a magyar társadalomban véghezvitt, bizony sok keserűséget érezhet magában az ellenzék.

Hosszú időre megingatta exponált helyeken nemesak a hatósági tekintélyt, de a magyar állameszme iránt ébredőz tiszteletet is tönkre tette. S miért mindezt, mikor tudta, tudnia kellett, hogy a szabadelvű párt ellen a választási harezokból diadalmasan nem lehet ki?

Adja Isten, hogy a vihart, melyek szelét korábban a tulzó ellenzék, később pedig az ezek által feltárt talajba az antisemiták vetették, ne arassuk mindnyájan, ne arassa a magyar nemzet.

Ször Tóvis.

A „Magyar Lloyd” című kereskedelmi szakközlöny.

Azt tartja a példabeszéd, néma gyermeknek anyja se érti szavát. S valóban ilyen néma gyermek volt eddig, a vidéki kereskedelem, melynek szavát soha senki se hallotta, vagy ha igen, nem adtak rá kódot, mert nem volt senki, ki lépéseket tegyen, vagy csak zörgessen is érdekelben.

Pedig bizony sok tekintetben szomorú sorsa volt, s van a magyar kereskedelemnek az általános érzett hiányok pótlásánál, még se volt senki, ki a kezdeményezésre vállalkozott volna.

Ime egy szakközlöny jelenik meg „Magyar Lloyd” ezim alatt, mely czélul azt tűzte maga elé, hogy a kereskedelmet akadályozó nehézségek mielőbb elhárítsanak, — tolmács és közbenjáró szerepet visz, hogy a magyar kereskedelemért tehessen valamit.

Hogy mily szakértelemmel és tapintattal jár el czélja elérésében, egy tekintet az

úgyesen szerkesztett, s elegancziával kiállított lapra, meggyőzhet mindenkit, s elég lenne a lapot ennél fogva olvasnunknak egyszerűen ajánlani, de mivel egy átvett ezikknek pusztá ajánlatánál nagyobb nyomtatékot tulajdonitunk, ime f. hó 15-ikén megjelent 3-ik számából közlünk egy mutatóványt, melyről egyelőre is merjük állítani, hogy a mi kereskedőink érzelmeit is visszatükrözi.

Ime a czikk:

Kereskedelmünk megadóztatása.

Több helyről érkezett panasz hozánk, ama helytelen eljárás miatt, melyet az adó-kivető bizottságok a terménykereskedők jövedelmi adójának kiszabásánál követnek.

Az adó-kivető bizottságok abból a szempontból indulnak ki, hogy a kereskedő minden árán, melyet elárútt, vagy bevásárol, nyer. Kimennek a vásutakhoz, kimutatást kérnek, hogy a kereskedők hány kocsiakomány árát kapnak, hány kocsiakományt szállítanak. Kimennek a sertésbizalálókba, megszámlálják a sertéseket darabszámra, hogy hány darab bizaláltak.

Minél nagyobb a forgalom egyeseknél, annál magasabban adóztatnak meg.

Hogy a nagy forgalom utolsó évben például nagy baj volt úgy a kereskedőre, mint a bizalálóra, hogy a conjuntura olyan volt, hogy mindkettő annál többet vesztett, minél jobban torjesztette üzletét, hogy a nyereség-lehetősége egyáltalában ki volt zárva — azt az adó-kivetők nem veszik figyelembe, de nem is vehetik figyelembe, ok élszárkó, a valódi tényállások benyomása alul, mert felső utasításukat kell követniök első sorban, a kormány pedig állítólag helyre akarja állítani államháztartásunk egyensúlyát, és ezért szőfolni kell az adót onnan, a honnan lehet.

Megtörtént több helyen, hogy a bizományost, ki nem a maga részére, hanem megbízó háza számlájára eszközöl bevásárlásokat, megadózzák az összes forgalom után.

De ez nem elég, nemesak a bizományost adózzák meg, hanem ugyanazon forgalom után megadózzák azt a házat is, melynek részére a bizományos a vásárlásokat teszi.

És így a jelenlegi adórendszerünk mellett az adózó polgárok ama réka helyzetébe jutnak, kiről két bört is háztak.

Ami óriási veszteségek után, melyek utóbbi években terménykereskedelmünket érték, jönnek ilyenemű csapások, melyek ellen legtrikább esetben képes a suttott fél orvoslást nyerhetni.

Nem első eset ez, és sajnos, nem is lesz ez az utolsó Magyarországon. De hát az a főkérdés, hogy miképen lehetne e folyton ismétlődő bajnak elejét venni?

Kereskedőink általában nagy bajban szenvednek, és ez a nagy baj nem egyéb, mint a roppant közöny saját érdekeik iránt.

Mikor a nagy csapás bekövetkezik, akkor lótnak, futnak minden irányban. De a csapás megelőzésére épeneséggel nem tesznek semmit.

Ne akkor csoportosuljanak, mikor elérik őket a nemezis közönyükért, hanem igenis, csoportosuljanak akkor, midőn a bajt még megelőzhetik.

Kereskedelmi kamaráink, testületeink, a sok gabonacsarnok számlájának fel íleltékes helyen, hogy a kormány vegeyn tudomást az adó-kivető bizottságok összeállításánál a magyar kereskedők létezéséről.

Ez oly jogos kívánság, mely kell hogy figyelembe véssékek.

A városi képviselők választásánál pedig igyekezzék a kereskedői osztály ad hatni,

hogy abba kártársai is bejussanak. Az országgyűlési képviselő választásoknál pedig szőlítsék fel azt a jelöltet, kire szavazni fognak, hogy vegye fel programjába azt, hogy a kereskedelmi osztály igazságtalan adózása beszüntetésére fordítandja törekvését.

Adóközegeink pedig tartásuk szem előtt azt, hogy ne szőfolják az adót az adókövető képességén felül, mert az rozsz finánczpolitika, mely még mindig megbuzsultu magát.

Ha a kereskedő mindig nyerne, akkor nem kereskedő lenne a neve, hanem „nyerekedő”.

Néztek meg az adóközegek a magyarországi kereskedő közegeket, hogy hosszú évcykulus után hány százelek tartja magát?

Ha e tekintetben megteszik a szükséges statisztikai kutatásokat, akkor reméljük, hogy a jelenlegi igazságtalan adókövetési módszer nem fog többé a jövőben ismétlődni.

Ezt óhajtuk mindannyian, és kérjük az illetőket, a kiket illehet, ne fordítsanak hátat kereskedelmünk jogos kívánságainak.

Nagyobb kölcsönt igénylőknek.

Egy jóhírű szőlid budapesti bankház, mely lapunkkal összekötöttesbe lépett, azon czélt tűzte maga elé, hogy a jelölthetlét jogosan igénybevevőknek a legtrővidebb idő alatt, s a legkedvezőbb feltételek mellett, elégedő mennyiségben, hosszabb, vagy röviddebb időtartamra, olcsó hitel nyújthasson, s hogy e hitel segítségével, az erre akármikor rászorulók, még azok is, kiknek tekkönyvi terhei már bonyolultta váltak, könnyű módon és kevés költséggel, hitelügyeiket rendezhessék.

A bank készpénzben és záloglevelekben adja kölcsönét, 300 frttól kezdve határtalan összeggekig. A készpénz után 6%₀, a záloglevelekben nyert összegnek után 5%₀ kamat jár. Amazok a bank által is felmondhatók, emezek csak a kölcsönvevők által, s ezeknél az annuitások által, kamat, kezelési költség s a tőke is együtt fizetettik, úgy, hogy a törlesztési évek leteltével, adós birtoka is tehermentessé válik.

A bank előleget csak becslés esetében vesz igénybe.

Ha lakostársaink közül bárki, az itt említett kölcsön jótéményében részesülni óhajtatna, a további tudni valók iránt legyen szivese lapunk szerkesztőjét felkeresni, ki szivesen szőlálja a további felvilágosításokkal.

Vallási fanatizmus Amerikában

— Modern önostorozók. —

Amerikában a vallásos élet sok mindenféle különös és furesza dolgot termett már, de oly bolondot és őrlt valamit, mint a mi mostan hirlik, még nem. Uj Mexikóban újabban egy vallási szekta keletkezett, mely minket önkénytelenül a középkori önostorozóra emlékeztet. Ezen szekta tagjai tiszteletnek tartják és úgy látszik nagy élvezetnek is, a legborzasztóbb kínokat és szenvedéseket kiállani. A templomokat akként látogatják, hogy megelőzöleg valamely kaktusz növény tuskóját szúrják lábukba. Mások mezeien vállukon súlyos keresztetkét hordanak addig, míg végkimerülésben összerogyanak, míg mások testük legkényesebb helyeit addig vesztöztetik, míg a vér frecesen belőlük.

Mindezt természetesen nem teszik másból, mint tisztán szigorú, de elég ostoba vezeklési czélból. Legutóbbi időben annyira mentek, hogy Rio-Aribában egyike e leg-

gyarország egyáltalában a szélsőségek hazája. Mint időjárásunk minden lépten-nyomon átcsap a korlátokon, a mint telünk szibériai, nyarunk saharai, mint van márcziusban áprilisunk s megfordítva: olyanok cselekedeteink. Sem jökedünk, örömrünk, sem bánatunk, aggodalmunk nem ismer határát. A mi örömrünk tombolás; a mi reményünk készpénz; a mi aggodalmunk kétségbeesés; a mi vitatkozásunk lázas izgatott riadás; a mi pártküldeleink a felkorbácsoló szenvedélyek izzó csatái. Mérték semiben sem tudunk tartani az egyensúlyit csakhamar elveszítjük. Túláságos táplálkozásunk atisztikailag kimutatható káros és veszes befo-lyással van egészségi s halálózási viszonyainkra; nemzetünk erős, edzett; élemedett korra szánt szervezetét tetemesen megrovíditja az. Kérdés, vajjon nincs-e túláságos táplálkozású döntő befo-lyással egész magaviseletünkre magán- és köz-szerpelestinkre? A francziák túliheveséget, izgatottságot s gyakori idegbetegségek kétségte-lenül életemdúdnak s név szerint a szeszies italok túláságos élvezetének kell tulajdonítanunk. Vajjon a fellobban s hamar kialvó híres szittya szalma tűz, a felgerjedésben elkövetett kihágások nagy száma, melyekhez nem a „lajtánáliták”, hanem mi adjuk a nagyobb quotát, nem diaetetikai hibáknak találják-e magyarizdatukat? Ismeretes közönyünk és differentizmusunk, a Pató Pál féle: „majd rá érünk arra még” s más temporizálásunk, ismeretes ázsiai kényelmünk oka nem a sok eszem-iszomban keresendő? Hiszen régi mon- dás, hogy: „Plenus venter non studet libenter.”

buzgóbb és legfanatikusabb vezeklőknek vastukót kötetett a nyakába és a folyóba dobta magát, a hol a szemlélek örömrivalgása közben fult a vízbe. Taosban e szekta egyik tagja kérte barátját, hogy tiszteljen meg őt a keresztre feszítással, mit ezek a legnagyobb szíveséggel és előzékenységgel meg is tettek. Biróság elé állították ugyan őket, de föllentettek.

Számos katolikus ember, a ki megso-kalta e szekta tagjainak önnumagukon elkövetett kegyetlenségeit, a kormányzóhoz fordult azzal a kérrrel, szüntesse be ezek örültségeit, kormányzó az azonban kijelenté, hogy az egyház és állam elkülönítésének elve nem engedi meg, hogy e szekta uralmai ellen valamit tegyen, annál kevésbé, hogy azokat becsütsse. Csupán a közvélemény tetne valamit e tárgyban és gátlhatná meg ezen kegyetlenségeket. E közben azonban az új mexikói önostorozók még nagyobb mértékben üzik örültségeiket, miután budítják őket arra a néptömeg kíváncsisága.

A nagyherceg parancsa.

(Adoma a jeni diákokról.)

Mulatságos adomát elevenit fel egy német lap a jeni diákokról.

I. Sándor csár weimári időzése alkalmával történt. Az ebédnél Jenáról beszélgettek. A csár felemlíté, szeretné a jeni tanulókat együtt látni, a mi talán nem is olyan nehéz dolog — tévé hozzá a nagyhercegre fordulva — parancsolja meg fenség a diákoknak, hogy mikor Jenát meglátogatják, sorfalt képezzenek!

Károly Ágost mosolygva simogató bajuszát e szavakra:

— Majd meglátjuk, mit tehetünk!

Egy óra múlva a futár sietett Jenába a nagyherceg sajátkezűleg írott kabinet-parancsával, a mely az egyetem prorektorának szólt. Másnap magas vendégével nyitott kocsin ment Jenába.

Már egy órány távolra Jenától látták a tömördek diákok az út jobb és baloldalán sorakozni:

— Azok ott a diákok nemde? kérdé a csár.

Károly Ágost megint mosolygott:

— Azok! Mindegyiket meglátja fölséged, egyik sem fog hiányozni a rakonezátlan fiokok közül.

És csakugyan hosszú sorban ott állottak a derék bursok, fejükben tarka sikkájukkal, szájukban az elmaradhatlan hosszúszáru pipákkal. A csár legeltethette rajtuk szemét. Mikor már betelt nézésükkel, a nagyhercegre fordult:

— Sokat beszélnek a jeni diákok rakonezátlanjáról, de úgy látszik ez csak kőza hír. Hiszen egyszerű parancsára ide állottak mindnyájan s ily feltétlen engedelmesseget az orosz diákoktól is hiába várnék!

Károly Ágost mosolygva nyult zsebébe és egy papíradarbot nyújtott a csárnak:

— Olvassa, sir? ez másolatja annak a parancsnak, a mit tegnap a prorektorhoz küldtem, hogy azt a fekete táblára kiszegezze.

A csár a következőket olvasta a papíros darabon:

„A következő nap ő fensége a nagyherceg, magas vendégével a délutáni órákban meglátogatja Jenát, s szigorúan megtiltja a diákoknak, hogy a bevonulás alkalmával az utcán mutakozzanak.

A csár szóhoz sem tudott jutni meglepésében, a nagyherceg pedig nyugodtan mondá:

— Az a szerencsém, hogy ösmerem az én embereimet.

UJDONSÁGOK.

— **Pótválasztás.** városunkban az országgyűlési képviselőválasztások eredményre nem vezetvén, a pótválasztás napjál jövő hó 3-ika tűzött ki.

— **Egy kis statisztika.** Magyarország 40 törvényhatósági joggal felruházott városában, 1881-ben a szabadalvú pártkn 21 kerülete állott szemben az ellenzékkel 19 kerületével, most 1884-ben a szabadalvú párt eddig megnyert, vagy megtartott 28 kerületet, melyvel szemben csak 7 ellenzék kerület áll, 5 kerületben pótválasztás lévén kitűzve. Az antisemiták egyetlen törvényhatósági joggal felruházott városban se bírtak pozíciót foglalni, egyedül Kecskemétnek jutott az a szomorú dicsőség, hogy fiainak egy része neki vadult s antisemita képviselőt után végződik. Július 3-ika megmutatja, érdemek vagyunk e város vezetőre s van-e olyan polgárságunk, mely hivatását megértte, s a nélkül, hogy ez által pártállását, akár egyik, akár másik irányban feladná, szövetkezik-e a közrend, a társadalmi béke, a város becsületére érdekében az antisemitizmus ellen? Bizonny szegény és gyátlak lenne ránk, ha egyedül Kecskemét képviselne magát méltatlanul az antisemitizmusal.

— **Makó város és Verhovay.** Azoknak, kik Verhovay urat antisemita polgártársaink közül még becsülnék valamire, szives tud-

másukra hozzuk, hogy a mennyiben a „Függetlenség” című lap Verhovaynak Makóról történt eltoloncozottságát nem a valósághoz hivatkozva nyilvánosságra, s azért piszkos szavakkal Meskó Sándor alispán urat hurcolta meg: Makó város képviselőtestülete úgy a közlemény, mint annak szerzője iránt, f. hó 19-én egyhangú határozattal (106 tag volt jelen) felbátorodásnak és mely megvételesnek adott kifejezést, s erről a hazai közönséget, a határozatnak, mely a mondott napon 124. szám alatt hoztatott, mind szelbés körben való nyilvánosságra hozatálval értesíti.

— **Vasárnapi részleges munkaszünet.** Összes kereskedőink elhatározták végre, hogy ünnep- és vasárnapokon délután üzletüket bezárva tartják a mai naptól kezdve. Nagyon helyesen, bősékes a bezárás az egész napra kiterjesztheték volna, a miben különben sincs így — ha valamennyien teszik, — anyagi vesztéség, erkölcsi jó pedig karöltve jár vele. Ebből kifolyólag felhívjuk a hatóság figyelmét, hogy azt a rendeletét, mely szerint százbály, hogy a korszak, pálinkabütyök, ünnep- és vasárnapok reggeli 6 órájától esti 6 óráig zárassanak be, a tanács által meghatározott körön belül, — lépésre már valahára életbe, s ne adjon okot olyan feltételekre, melyek csak a hatóság tekintélyét csorbíthatják.

— **Szluha Ágoston** urat, Szeged sz. kir. város főkapitányát súlyos csapás érte: kedves kis fia itt nálunk Kecskeméten meghalt; — a kiadott gyászjelentés így szól: „Verbó Szluha Ágoston Szeged sz. kir. város főkapitánya saját és gyermekei: Margit és Sarolta, — édes anyja: öz. Szluha Gáspárné, — anyósja: öz. Nemes Kovács Lászlóné, — testvérei: Szluha Eleonóra, József és Imre, — sógoronni: Nemes Kovács Teriko és férje Thomkaházi Thomka Elek, Nemes Kovács Juliska, Bulin Krisztina és férje Kutasy József nevében — megtört szívvel tudatja, hogy szeretett kedves fia Laeczika mai napon reggeli 1/2 két órákor, rövid és reményt keltő élesen 6-ik évében, ronsolótorkolobban kisérvetett. A kis üdvözült tetemei holnap Csütörtökön d. e. 10 órákor fognak egyházi becsentés után szerető nagyanyja öz. Nemes Kovács Lászlóné házából a Szt. Háromság temetőben levő családi sírbolba örök nyugalomra elhelyeztetni. Kecskemét, 1884. június 18-án. Áldásunk és szeretetünk kísér föl mennyei úton.”

— **A helybeli elsőfokú iparisoklók** első évi vizsgálata a multhét folyamán tartottott meg. Az iparegylet szépszámban jelen volt küldötteei s az általános ípartársaság elnöke s más iparosok örömmel tapaszalták, hogy a tanítói kar erője, buzgó igyekezete, azon rövid egy év alatt, a mióta ez iskola a mostani szervezetében fennáll, mennyit simított az iskolai fegyelmehz nem szokott tanoncokon, s hogy a kezdet nehézségei dacára, már most is, mily szép előmenetel mutatkozik azoknál. A vizsgálat befejezte után kiosztattak az ösztöndíjak. Lestár Péter polgármester új által, a helybeli iparegyletnél, élte fogytáig terjedő időre, a legszorgalmasabb és legjobb előmenetelt tanúsító, jómagavaseleltű iparostanoncz részére, több évvel ezelőtt felajánlott évenkénti 5 frt ösztöndíjjal, az ez évi 5 frt Nagy László, Faragó Mihály asztalos-mester tanonca jutalmaztatott meg. Az iparegylet 21 frt ösztöndíjjal a következők lettek jutalmazva. — A B) osztályban: Nagy Mihály, t. Mészáros János kömüvesnél; Rupnik Ferenc 2 frt, t. Molnár Imre kömüvesnél; Cseregyei Mihály 1 frt, t. Búzás Lászlónál; Tóth Ferenc 1 frt, t. Tóth Ferenc kömüvesnél. — A C) osztályban: Biró Sándor 2 frt, t. Bőszén Sándor kömüvesnél; Gröber József 1 frt, t. Gröber József kalaposnál; Szécsényi József 1 frt, t. Mészáros János kömüvesnél.

— **Meghívó.** A kecskeméti vidéki természetudományi társulat folyó hó 29-ikén délelőtt 10 órákor a reform. főgymnasium tanári tanácsotermében ülést tart. Tárgyak: 1) Vulkanok és földrengések 1883-ban. Előadó Székács István. 2) A százados emelkedések és süllyedések tanának új elmélete. Előadó Hanusz István. Vendégek szivesen láttatnak.

— **A polgári leányiskolában** és a hozzá kapcsolott elemi leányiskolában a vizsgálatok következőleg tartanak meg: június 23-án és 24-én az elemi, 25., 26. és 27-én pedig a polgári osztályokban. A női kézművesség vizsgálatok folyamata alatt lesznek közszemlére kiállítva. Mindezen vizsgálatokra tisztelettel meghívja a t. közönséget az igazgatóság.

— **Új diploma.** Ifj. Bagy László úr, a törvényhatóság jeles tolla jegyzője f. hó 17-én — sikeresen kiállott vizga után — köz- és

váltó-ügyvédi oklevelet nyert. Sok szerencsét kívánunk az új diplomához.

— **Gyászír.** Következő gyászjelentést kaptuk: „Id. Poór Sándor apa, Poór Juliánna Poór Sándorné, Poór Károly, Poór Lidia P. Kovács Sándorné, Poór Terézia öz. Poór Lászlóné, Poór Mária Inoka Lászlóné, Poór Judit Csah Lajosné és gyermekei — az összes rokonság nevében is — szomoródtak szívvel jelentik kedves fia, illetőleg testvérük és rokonuk Poór Sándor köz- és váltó-ügyvédnek, Kecskemét sz. kir. város törvényhatósága bizottsági tagjának folyó hó 19-én d. u. 6 órákor, 58 éves korában hirtelen történt elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 21-én d. u. 3 órákor fognak a reform. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tetetni. Kecskemét, 1884. június 20. Béke poraira!”

— **A helybeli m. kir. állami főreáliskola** igazgatóságához. Gallia Emma úrnő 5 kötet, t. Scheiber József új 4 kötet díszkötésű könyvet küldött, hogy azokkal e folyó tanév végi vizsgálatok alkalmával az intézet jeles növendékei jutalmaztassanak. Böka Péter tanár úr 5 frt adott át azon felsőbb osztálybeli tanuló jutalmazása czéljából, a ki a mennyiségtanban tanúsított előmenetele által magát leginkább kitüntette. Fogadják a szives adományokat az intézet ösztöne köszönetét. Kecskemét, 1884. június 18. Az igazgatóság.

— **Mulatság.** F. hó 14-én a korszolyszóegylet által rendezett tavaszi mulatság — dacára a kellemetlen időnek — sikerültnek mondható. Ujdonság ingerével birt, hogy hölgyközönségünk is megosztá a rendezés fáradsáimát a férfiakkal, s egyzsertség által is meghódította az egész közönséget. Az 5 rendezőn: Adler Rózsa, B. Kiss Juliska, Szarvassy Margit, Szeles Aranka és Tassy Irma teljes egyöntetűen, honi kék ruhában oly bájosan végeztek tisztüket, mely méltó példa lehet a férfiaknak. A négyeseket különben 40 pár táncolta, s a mulatság behódott a kora reggelbe.

— **A kecskeméti zenede** folyó hó 30-án tartja saját helyiségében a zeneelméleti és gyakorlati nyilvános vizsgálat, úgy az ezt követő zárúnapjéit, melyre külön meghívók is küldetnek szét, de a melyre az érdeklődők a zenedei igazgató által zennel tisztelettel meghívattak.

— **A „Kecskeméti dalárda”** által f. hó 28-án rendezendő kirándulásra a meghívók kibocsátva lévén, a kik ilyen tévedésből nem kaptak volna, sziveskedjenek ez iránt íj. Tóth István titkárhoz fordulni.

— **Felhívás.** „Olvasokör” házrészevényesei felhívattak, miszerint a házrészevényű rendezésére kiküldött bizottság előtt — mely ülését f. 1884. évi június 22-től július 27-ig terjedő időközben eső vasárnapok délutánjain, vagyis június 22-én, 29-én, július 6-án, 13-án, 20-án és 27-én 2 órától 6 óráig tartja — házrészevények bemutatása s azoknak újjalak kiadására végett jelenjenek meg; s azok, kik a birtokukban lévő házrészevényekhez örökösödés, vétel, vagy bármi más úton jutottak, ebbeli igényeik igazolására szükséges okmányokat a bizottság előtt mutatassék fel, mert a fent kitűzött idő letele után a házrészevényekhez való jogaikat csak a törvény rendben útján igazolhatják. Kecskemét, 1884. június hó 15-én. Ifj. Tóth István, e. alelnök.

— **Szerencsétlenség.** Magyar György 1/2 éves fia Mihály, vigyázatlanságból egy vízzel telt ároka esvén, abba belefullt.

— **Nyilvános köszönet.** „A Kecskeméti Koresolyszó Egylet” által f. hó 14-én rendezett mulatság alkalmával az egyesület részére felülhözött szivesek voltak: Dr. N. N. úr 1 frt, N. N. úr 1 frt, Segesváry László úr 1 frt, Vámos Béla úr 1 frt és Füvesy Imre úr 50 ket. Mírt is fogadják az egyesület nevében köszönetemet. Kecskemét, 1884. június hó 15-én. Ifj. Tóth István, e. alelnök.

— **Öngyilkosság.** Kovács Lajos, nős, 33 éves, kulcos a kir. törvényszéknél, f. hó 14-én eddig ismeretlen okból nyakát beretvával felmetszette, minek folytán elvérzett.

— **Székési kiserlet.** Nagy Mihály, — ki a fenytött igazgatszolgálatas elől eddig már két izi szökés által menekült, — a kapitány-sági börtönnök a szívbására néző ablakvasát kifejtve, azon épen át akart bájni, midőn a rendőr ott abban megakadályozta.

— **Lopás.** Folyó évi május hó 5-re virradóra Kis Gáspár városföldi tanyájáról 4 hámos ló, 7-én Szabó László pusztanomostori birtokáról 2 hámos ló tolvajoltott el ismeretlen tettes által. Kürty Nándor esendbiztos biztatni meg a tett felderítésével, sikerült neki Fegyváráz az ellopott lovak közül kettőt bitangásiban megtalálni s tolvajt Nagy Mihály személyében elfogni s a kecskeméti kapitányhozhoz bekisérni, hol vallomásképe előadta, hogy ő jánoshidai születésű, s a katonai kötelezettség alól törvénytelénül távollevő bujdosó, ki rossz társaságokba keveredett, megélhetési eszközököt keresvén, f. év január végén az újszászi korszmarostól ellopott két lovat, melyet Csöke Mihály felegházi lakosnak — mint ismert loptokat — 50 frt adott el, ezért elfogatott ugyan, de megszökött. April 14-én Orcey báró istállójaól akart két lovat elvezetni, de a lovasok rajta

kapták s átadták a caendöráségnek, honnan azonban szintén megszökött. Május 6. és 7-én követte el fent megemlített loptásokat Illés Barát Józsa társaságban. A nagy lóközö cizmorbája Csöke Mihály, Czikora Sándor és Bangó Pál orgazdálkák együtt átadott a királyi törvényszéknél.

— **A „Magyar Lloyd”** a terménykereskedők és termelők érdekeit von hivatva előmozdítani és tárgyilagoss, kimerítő felbálokozást nyújt a magyar termény- és gabnakereskedelmet, a nyers terményeket földolgozó ipart és a termelést befolyásoló minden mozzanatról. Kiváló specialitását képezi a „Magyar Lloyd”-nak a vasúti dijkedvezmény pontos és gyors közlése és egyáltalán a közlekedési vállalatok tarifágyei, a mit oly alaposséggel és részletességgel tárgyal, hogy a magyar terménykereskedőre és termelőre nézve már ez maga is nélkülözhetlen teszi. Az előfizetési ára mindezek dacára rendkívül csekély, vagyis egész évre 8 frt, negyedévre 2 frt. Előfizetheti a kiadódvaltalban Budapest, V. fűrdő-útcza 4. sz.

— **Meghaltak** f. hó 13-ikától 19-ikéig: 13-ikán: Mészáros Pál 30 éves, tüdőlob; Szabó Erzsébet öz. Jámbor Istvánné, 48 éves, gümőkór. 14-ikén: Gudra Bálint leánya Terézia, 4 hónapos, sorvadás; Dékány József fia István, 5 éves, vízkór; Mészáros Terézia férj nélküli menyecske, 26 éves, agymáz; Nyéjl János leánya Eszter 13 éves; Gál Eszter Kis Pálné, 36 éves; Horváth Mária öz. Csernák Pálné, 70 éves, szélbűdés; Kovács Lajos nős, 33 éves, öngyilkosság (kir. törv. kulcos); Nemes István nős napzszám, 74 éves. 15-ikén: Kovács Anna öz. Rózsa Ferenczné, 53 éves, nehézkór; Szénási János fia János, 4 hónapos, görcs. 16-ikén: Tasi János leánya Terézia, 10 hetes, sorvadás; Tóth Stragony János nős, 65 éves, tüdőlob; Sutó Erzsébet öz. Kerekes Györgyné, 72 éves, vízkór; Domokos Sára öz. Kása Ferenczné, 75 éves, végegyengülés; Magyar György fia Mihály, 1 1/2 éves, vízbefülés. 17-ikén: Némét József fia József, 3 1/2 éves, görvélgyörk; Bodor László halvaszletlet fia; Oláh András fia Lajos, 12 napos, görcs. 18-ikén: Domokos István fia István, 7 1/2 éves, agykerlob; Szluha Ágoston fia László, 6 éves, ronsolótorkolob; Juhász János napzszám, 78 éves, végegyengülés. 19-ikén: Szinnai Mihály fia Ferenc, 10 éves, agykerlob; Hajagos Imre leánya Magdolna, 6 éves, hártástorkolob; Gyapjas László leánya Erzsébet, 15 hónapos.

A mohai Agnes-forrás a berlini egészségügyi kiállításon.

A hely, melyen az egészségügyi kiállítás elhelyeztetett, Berlin városának északkeleti részén fekszik, egy háromszöglet képezve az Aggastyán-útcza Alt-Moabit és a lehrti teher pályaudvar közö zórtávára úgy, hogy ezt az államvasútnak egy viaductja két kisebb háromszögbe szeli. Az első vagyis a déli háromszögben a főbejárásal szemben egy parkirozott előkerttel, melyben néhány kisebb, de csinban egymással versenyző kiállítási épület áll, diszlik a maga pompájában a vasszerkezetű főkiállítási pavillon.

Az innen balra hosszában elnyúló viaduct boltíve mind kiállítási termékké alakitva, imoposan látványt nyujtanak, mennyiben alattuk az egészségügyet illető különféle tárgyak halmaza a legnagyobb fény és rendben vannak kiállítva. Egy ilyen ilyen keresztül hatolva, érünk az északi nagyobb háromszögbe. Ez tündérekerté várszólvá megszámlálhatlan, leginkább kiállítási czellokra szant nagyobb és kisebb, de mindannyi igen díszes alakú épületeivel kaprúztatja a látogató szemét, ide számítván azon számtalan kioszkerüi alkotmányt, melyek részben elegans fűrdő-helyiségű kisebb tavakkal és ugróktákkal körülveve tündöklöknek, részben pedig különféle üdítő szerrel, mint ásvány, ezitromvizez, tejjel, de leginkább mint látszik, a berliniek által igen kedvelt hűsítő szerül szolgál Erdber-Powielé kinádják a fardat szemlélt, valamint ezek közt nem hiányzik a számtalan szivar- és dohány-bódé — nem trafik — hol olcsó pénzért finom Havanna szivart és török dohányt lehet kapni, mit azonnal el is lehet színi, mert a háromszögben szabad a dohányzás. Itt szorakoztatja a közönséget felváltva két katonai zenekar, a legvilágottabb darabokat játsza úgy, hogy a látogatót, nemcsak szaz meg százele kiállítási tárgyak szorakoztatják, hanem elég alkalmat és kényelmet nyujt az itt felállított és jól berendezett több ezer itogatót elfogadható két vendégelő az üdítőre, és kivált azoknak, kik a sürt stót barna színű, de jó izi sürt szeretik, mert a bornak, kivált magyar ember számára borsos az ára, az olcsó pedig olyan valami, hogy nehéz volna megmondani, hogy szőlőte vagy ezetagy volt-e nevelőanyja. Azért jobb elhagyni e helyet és a viaducton keresztül vissza a déli háromszögbe menni, hol ismét a főkiállítási pavillon áll előttünk.

A főkiállítási pavillon mintegy 11,500 □ mt. területen van elhelyezve és 25 □ csoport alakú épületből összedíltva képez egy

